

LOUPEŽNICKÁ STEZKA

aneb

NAJDI POKLAD

Každá doba má své loupežníky. Znáte je z pohádek, filmů, knih i kreslených seriálů. Bývali postrachem obchodních stezek i mořských plání. Kolem mnohých vznikaly legendy, které se předávaly z pokolení na pokolení. Vysloužili si je i ti, kteří svůj lup nespali do vlastních kapes, ale rozdali ho chudým. Skutečnost byla mnohdy odlišná od té tradované, ale to už tak bývá. Lidská paměť není dokonalá a chuť nějakým způsobem příběh vylepšit je lidem vlastní. O tom všem, a nejen o tom, je tento test. Až ho celý dokončíte, vypište si vedle sebe od prvního do posledního písmena vašich odpovědí. Pokud byly správné, vytvoří „poklad“. Na konci testu si ještě přečtete pár zajímavých informací. Tak s chutí do toho!

1. Loupežník Rumcajs byl původním povoláním: R/ kovář S/ krejčí T/ švec
2. Loupež a krádež jsou: P/ synonyma – znamenají totéž R/ mají rozdílný význam
3. Robert L. Stevenson je autorem známé knihy o pirátech a cestě za pokladem. Jmenuje se: T/ Šťastný Jim U/ Ostrov pokladů V/ John Silver
4. Než se stal Jan Žižka proslulým husitským hejtmanem, byl nějaký čas v jižních Čechách: H/ členem bandy lapků I/ vůdcem lapkovské bandy J/ hospodským v krčmě lapků, kde se ukrýval lup
5. Víte, jak se jmenoval nejznámější český loupežník, který se stal legendou? Mnoho jeho příběhů bylo ale přikrášleno či zcela vymyšleno autory šestákových románů. Byl to: L/ Václav Babinský M/ Václav Babický N/ Václav Drastický
6. Robin Hood, podle legend slavný anglický psanec, zbojník a výborný lučištník se údajně se svou družinou skrýval v lese jménem: G/ Brotherhood H/ Shermood I/ Sherwood
7. Speciálním druhem námořních lupičů byli korzáři nebo kapeři, kteří se od obyčejných pirátů lišili tím, že: B/ přepadali pouze lodě s otroky C/ s povolením své vlády přepadali lodě nepřátelských námořních mocností D/ působili pouze v oblasti Karibského moře a jeho nejbližšího okolí
8. Známostou základnou pirátů v Karibském moři byl ostrov: C/ Tortilla D/ Mortadela E/ Tortuga
9. K čemu sloužil zloději šperhák? Y/ k neslyšnému rozbití skla okna Z/ k otevření dveří bez klíče A/ k vypáčení trezoru
10. Proslulý zbojník Juraj Jánošík, který podle pověstí „bohatým bral a chudým dával“, pocházel: L/ ze Slovenska M/ z Moravy N/ z Polska
11. Všem zlodějům velmi zkomplikoval život vynález daktyloskopie. Ta zkoumá: Y/ otisky obuvi na místě činu Z/ stopy DNA na místě činu A/ otisky prstů na místě činu
12. Také Divoký západ měl své lupiče a zabijáky. Vůdcem nejnebezpečnější bandy takových pistolníků byl člověk, o kterém se zpívá i v jedné trampské písni. Jmenoval se: S/ Buffalo Bill T/ Jesse James U/ Jack Bond
13. Víte, co v slangovém jazyce podsvětí znamenal výraz „bourat káču“? Y/ překonat zámek ve dveřích Z/ utéct z vězení A/ vloupat se do kasy

Než si přečtete správné řešení testu, je tu pro vás hrst vysvětlivek, doplňků a zajímavostí:

Krádež nebo loupež?

Objasnění rozdílu mezi těmito dvěma pojmy je jednoduché. Krádež je trestný čin pouze majetkový. Při loupeži je navíc použito násilí proti osobě. Proto je také loupež jako nebezpečnější čin „oceňována“ vyšším trestem. Pokud vás tedy někdo přepadne v lese se zbraní v ruce a sebere vám mobil, jedná se o loupež, pokud vám tento mobil ukradne za vaší nepřítomnosti z bytu, jde o krádež.

Loupežník Žižka

Ano, budoucí slavný husitský hejtman byl po jistou dobu členem lapkovské tlupy Matěje Vůdce, která loupila na panství Rožmberků. Zatímco Jan Žižka byl ale roku 1409 omilostněn králem Václavem IV, vstoupil do jeho služeb a později se proslavil jako neporažený vojevůdce, Matěj byl téhož roku v Českých Budějovicích pověšen. Tahle životní epizoda jistě přinesla Žižkovi nejen znalost jihočeské krajiny, ale nepochybně i mnohé válečné zkušenosti, které mohl později uplatnit jako husitský hejtman. Na obrázku vidíte kamennou hlavičku Žižky z rámu městského znaku tábořské radnice. Je to zřejmě také jedno z mála vojevůdcových zobrazení, kde má pásku zřejmě přes správné = levé oko. Na většině současných obrázků i soch, včetně jezdecké na vrchu Vítkově má překryté druhé oko.

Václav Babinský

I když si různá pozdější vyprávění o Babinského činech mnohé přidala a vylepšila, rozhodně to byl úskočný, lstivý a mazaný lotr velkého kalibru, který neznal slitování. Několikrát byl dopaden a uprchl, dokonce až do Polska. Tam byl také definitivně chycen a pak putoval do věznice na brněnském Špilberku. Za šest prokázaných zločinů - loupeže, krádež, veřejné násilí, loupežnou vraždu a podvod, dostal 20 let těžkého žaláře. A to se ještě mnoho jeho dalších nekalých skutků nepodařilo prokázat. Později se stěhoval do věznice ve Valdicích. Svůj život dožil po ukončení trestu jako zahradník v klášteře v Řepích na předměstí Prahy. Zemřel ve věku bezmála 83 let.

Slavný český kartograf a korzár

Kupodivu i my jsme měli svého korzára. Byl jím **Augustin Heřman** (před 1621 – 1686), český průzkumník, mořeplavec, obchodník, kartograf a krátký čas také korzár. V Holandsku se vyučil zeměměřičem a kartografem. Později se usadil v Novém Amsterdamu (dnešní New York) a v Marylandu. Heřmana si Američané dodnes cení jako skvělého kartografa - vytvořil pro ně úplně první, velice kvalitní mapu Virginie a Marylandu. Odměnou za ni byla nejen úcta, ale i rozsáhlé pozemky ve státě Maryland. Heřman byl velký vlastenec. Své pozemky pojmenoval **Bohemia Manor (České panství)**, k svému jménu připojoval přídomek **Čech = Bohemian'** nebo **Bohemiensis**. Vedle obchodu se pustil i do korzárství. Na lodi **La Grace („Půvabná“)** s povolením guvernéra napadal koráby Španělů v Karibiku. Slávu

mu přineslo zajetí dvou plně naložených španělských lodí u břehů Guatemaly. Američané po Heřmanovi pojmenovali **Marylandskou dálnici 213 – The Augustine Herman Highway**, dvě školy v Marylandu mají jméno podle Heřmanova Českého panství: **Bohemia Manor High School, Bohemia Manor Middle School**. Na slavného rodáka nezapomněla ani jeho rodná země. V roce 2010 kapitán Josef Dvorský s partou nadšenců dostavěl repliku lodi La Grace. Ta nyní brázdí oceány pod českou vlajkou, slouží jako školní loď a úspěšně reprezentuje naši zem v námořních soutěžích.

ŘEŠENÍ:

TRUHLICE ZLATÁ